

huet dat am Ufank gemaach, fir drop hinzeweisen, wou d'Problemer ganz spezi-fesch zu Lëtzebuerg sinn.

Ech wëll awer do ee Moment bei de Stéckstoffdioxiden, bei den NO₂e bleiwen, well mer jo do - et ass ugedeit ginn - en Aktiounsplang ausgeschafft hunn. Den Aktiounsplang ass elo fäerdeg. Deen ass fäerdeg. An no Approbatioun heiheem wäert deen och op Bréissel goen. Do hu mer ënner anerem och mat der Stad Lëtzebuerg eis kuerzgeschloss.

Et ass also dann och wesentlech, och hei gouf eng Modellisatioun gemaach, fir déi meeschte belasschend Punkten ze identifizéieren. An et ass, mengen ech, gesot ginn, datt et d'Achs Gare/Aldringer a selbstverständlech d'Place Dargent sinn, wou - bei deem éischten - 58% vun den Emissiounen vun de Bussen an 43% vun de Camionen kommen.

Elo ass jo och virdrun undeitungsweis gesot ginn: Wat kann een do maachen, fir deem ze begéinen? Dat ass ganz sécher net eng Léisung, mä et gëtt e ganzt Konzept. Et gëtt méi Mosaiksteng als Léisung, fir deem ze begéinen.

Ech fänke vläicht bei der Stad Lëtzebuerg un, wou ech mer soe gelooss hunn, datt an dräi Joer 80 Bussen ugeschaf wäerte ginn, a wann déi Bussen ugeschaf sinn, kee Bus méi al ass wéi fénnef Joer. Do ginn also Efforté gemaach.

Dann denken ech awer och, datt den Tram erwähnt ginn ass. Dann d'Konzept vun de Gares périphériques. Alles dat gëtt ee Ganz. Dann denken ech och un d'Elektromobilitéit, déi erwähnt ginn ass, och well mer do eng lokal Emissiounsfreiheet hunn. Déi ass kloer, obwuel een dovunner ausgeet och, datt d'Elektroautoe solle mat gréngem Stroum fueren. Dann denken ech un de Carsharing.

Et sinn eng ganz Rei Mosaiksteng, déi mussen zesummekommen, fir wirksam an deem Fall vun den NO₂en an der Stad aktiv ze ginn. Da kënnt dee ganzen öffentlichen Transport insgesamt, deen dann do och eng Roll wäert spillen.

Ee Saz nach dann och zum Ozon. Do ass et esou, datt virun allem de ländleche Raum natierlech leit. Et ass net Veianen spezifesch, well do steet eng Miessstation, mä et ass de ländleche Raum insgesamt, deen natierlech besonnesch de Summer ënnert dem Summersmog leit. An eben, wéi et och virdu gutt résuméiert gouf, deen Export vun där Belaaschtung, déi net viru Grenze stallhält. An dat ass eng Erausforderung, mengen ech, fir eis allegueren.

Ech wollt awer och nach op déi puer Froen äntwerten. Ënner anerem ass gefrot gi vum Eugène Berger no deene Mesuren. Ech mengen, där hunn ech der elo eng ganz Partie genannt. Et kann een awer och nach doriwwer eraus goen, datt een och d'Primé fir d'Autoe seet. Den öffentlichen Transport hunn ech genannt. Mir wäerten och eng nei Reglementéierung kréie fir Mazout- an Holzheizungen. D'Ëmweltverwaltung ass amgaangen, dorunner ze schaffen.

Well och d'Holzheizung maache Misär. Mir si frou, wann d'Leit mat Holz hëtzen, well dat eng CO₂-neutral Energie ass. An awer muss ee wëssen, datt, wann dat a klengen Anlage geschitt, wann dat och nach souguer vläicht a Chaudières ouni Lambda-Sonde a souguer mat Lambda-Sonde ass, wann déi net ënner Volllaascht lafen, ass dat net evident. An duerfir muss een och do kucken, fir eng Reglementéierung ze kréien, déi d'Strooss hält, ouni awer natierlech op där anerer Säit déi positiv Approche vun dem Holz als CO₂-neutral Energie ze hypothéquieren.

Da wollt ech och soen, datt mer eng nei Wärmeschutzverordnung wäerte kréien. Et si jo eng ganz Partie Mesuren. Ech denken, datt de Premier muer am État de la nation eng Rei Saache wäert soen. Spéitstens och wann de Logementsminister säi Paquet «Logement» virstellt, do sinn eng ganz Partie Mesuren dran, fir net nëmmen a puncto Albusanéeierung, mä insgesamt, fir bei individuellen Aiden, bei kollektiven Aiden ëmmer och déi ekologesch Approche,...

(Interruption)

...mat méi Energieeffizienz, mat erneierbaren Energien...

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Marco Schank**, *Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures.*- Mä et ass net eleng d'Wonnermëttel, wollt ech soen. Mä et ass awer ganz wesentlech.

(Interruptions)

Dat ginn ech gären zou.

(Interruptions)

Jo, et ass jo net, wéi wann näischt geschitt wär virdrun. Dat wollt ech awer och nach eng Kéier hei däitlech maachen.

(Interruption)

Erlaabt mer, nach e leschte Saz ze soen zu de Feinstaubpartikelen, de PM_{2,5} - well dat och eng vun de Froe war -, datt beispillsweis zënter 2001 zu Esch déi Partikelen elo scho gemooss ginn. Op de Statioun Bouneweg, Biekerech zënter 2009 an 2010. Och do eng Kéier: Déi lescht Wäerter vun de Statioun Biekerech a Bouneweg, do louche mer bei 16 bis 19 µg pro Kubikmeter. Déi leien also à première vue ënnert deem, wat 2015 verlaangt gëtt, notament 25 µg pro Kubikmeter. Zu Esch sinn d'Wäerter eppes méi héich, do leie se zwëschent 18 a 25, déi an deene leschte Momenter gemooss gi sinn.

An dann nach eng Fro, déi ech wollt beäntwerten, och vum Eugène Berger iwwert d'Reform vun der Ëmweltverwaltung. Do ass et esou, datt mer dat jo an der Regierungserklärung festgeschriwwen hunn. An deen éischten Entworf läit um Dësch. Sou datt, soubal wéi mer elo d'Déchetsgesetz op de Wee ginn hunn, mer och déi Reform vun der Verwaltung an Ugrëff wäerten huelen.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här delegierten Nohaltegkeetsminister. Domadder wär d'Diskussioun ofgeschloss a mir kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

An als zweete Projet fir haut de Mëtteg ass dese Projet mat der Unanimitéit vun alle Stëmmen ugeholl, dat heescht, mat 47 Jo-Stëmmen.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 6211 est adopté à l'unanimité des 57 votants.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert (par M. Raymond Weydert), Ali Kaes, Marc Lies (par M. Lucien Clement), Mme Martine Mergen (par Mme Nancy Arendt), MM. Paul-Henri Meyers (par Mme Marie-Josée Frank), Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Lucien Thiel, Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Lucien Thiel), Raymond Weydert et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz;

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen (par M. André Bauler), Paul Helminger (par M. Xavier Bettel), Claude Meisch (par M. Eugène Berger), Mme Lydie Polfer (par Mme Anne Brasseur) et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Henri Kox), François Bausch (par M. Camille Gira), Camille Gira, Jean Huss et Henri Kox;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser;

M. André Hoffmann.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

Mir kommen dann zum leschte Projet de loi fir haut de Mëtteg, de Projet de loi 6224, eng Direktiv...

► **Plusieurs voix.**- Zweetleschten!

(Interruptions et hilarité)

► **M. le Président.**- Zweetleschten. Et gëtt kee vergiess, Madame Dall'Agnol.

(Interruption)

Eng Direktiv iwwert d'organesch Verschmotzer. Hei ass d'Riedezäit nom Basismodell festgeluecht. An et huet sech bis elo ageschriwwen just den Här Berger. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Marcel Oberweis. Här Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

11. 6224 - Projet de loi portant certaines modalités d'application et sanction du règlement (CE) n°850/2004 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2004 concernant les polluants organiques persistants et modifiant la directive 79/117/CEE

Rapport de la Commission du Développement durable

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur.*- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, dës Kéier gëtt et méi e klengen, méi e kuerze Rapport.

► **Une voix.**- Très bien!

(Brouhaha)

► **Une autre voix.**- Oh!

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur.*- Well viles scho gesot ginn ass iwwert dat Thema haut de Mëtteg, iwwer e weidere Projet de loi, dee sech mat dem Ëmweltschutz, awer doriwwer eraus mat der Gesondheet vun de Mënsche beschäftigt. Et gëtt dës Kéier ëm de Feinstëbs oder sougenannte Polluants organiques persistants. Ech kierzen et einfach elo ëmmer erëm als POPen of.

Kuerz den Historique vun deem Projet de loi, fir drop hinzeweisen, och hei huet den delegierten Nohaltegkeetsminister de Projet de 26. November d'lescht Joer hei an der Chamber déposiert. An et goufen direkt d'Avisé vun de Beruffschambere gefrot. Déi hunn dat och eragereecht gehat: d'Salariéen, de Commerce an och d'Agriculture. De Statsrot hat den éischten Avis erageschéckt den 1. Februar dëst Joer, an do hu mer déi Saachen an der Kommission diskutiert.

Et ass en Amendement lanciert ginn den 2. März. Den 22. März huet dann dëst Joer de Statsrot den Avis eraginn. E war d'accord. A mir konnten dat den 30. März alles ukucken. A well de Statsrot och keng weider Oppositione méi hat, hu mer an darselwechter Sitzung de Rapport souguer scho virgestallt, an en ass ugeholl ginn. Souguer eestëmmeg.

Well an deem Projet de loi nëmmen eng Rei vu Verbesserungen am Zesummenhang mat der Produktioun an dem reduzierte Verbrauch vun de POPe virgesinn ass, kann ech mech hei kuerzfaassen an op de schréftleche Rapport hiweisen.

De Projet de loi selwer setzt d'Ausféiere vum Reglement 850 aus dem Joer 2004 - dat ass also scho siwe Joer hier, dat ass den 29. Abrëll an deem Joer geschitt - iwwert d'POPen an d'Modifikatioun vun enger Direktiv aus dem Joer '79 an de Mëttelpunkt.

Mä wat sinn iwwerhaupt dann déi POPen? Et handelt sech heibäi ëm chemesch Substanzen, déi bestänneg an der Ëmwelt bleiwen a sech a liewegen Organismen usammelen an et do zum Onwiese komme loosse. Sou riskéiere si der mënschlecher Gesondheet an der Ëmwelt - mir soen der Biodiversitéit - béis ze schueden.

Ënner anerem sinn dat den DDT, deen als Pestizid gebraucht ginn ass, an Dioxinen a Furanen, déi zum Beispill bei enger schlechter Verbrennung vun dem Hausof-fall entstoe kënnen.

Dierf ech drop hiweisen, mir hunn zwar keen DDT méi zougelooss, mä wann een Etüde liest, da stellt ee fest, dass an den europäesche Stoffen iwwerall DDT erëm opkënnt. Wéisou kënnt dat hier? Ma well

ganz einfach mir Blumen importéieren aus Länner wéi Kolumbien, Guatemala, an do gëtt quasiment iwwert de Käpp vun de Leit DDT versprézt. Dat brénge mir an d'Land eran a mir hunn doheem den DDT erëm eng Kéier an de Stoffen. Mir verbidden en zwar, mä anererwärts gëtt en ugewannt. Also, och do musse mer probéieren, aus Europa eraus op d'Welt eraus ze kucken.

D'Dioxinen a Furanen kënnen virkommen...

► **M. Jean Huss** (*déi gréng*).- Et kënnt nach en anere Problem derbäi: importéiert Teppecher. Déi kënnen och nach mat DDT tréiert sinn.

(Interruptions et hilarité)

► **M. Camille Gira** (*déi gréng*).- Fänkt emol heibannen un!

► **Une voix.**- Fänkt emol heibannen un!

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur.*- Also, hei dierf een näischt lancéieren, da kënnt eng Ribambelle vun Informatiounen direkt.

► **M. Jean Huss** (*déi gréng*).- Et ass eng grouss Participatioun.

► **M. Xavier Bettel** (DP).- Provoziert den Här Huss net!

► **M. Jean Huss** (*déi gréng*).- Sidd dach frou iwwert déi grouss Participatioun.

(Brouhaha général)

► **M. le Président.**- Sou, elo lauschtere mer dem Här Marcel Oberweis no.

► **M. Camille Gira** (*déi gréng*).- Kommt, mir kéiere fir d'Éischt virun eiser Dier.

► **Une voix.**- Provoziert net den Här Huss, dat kann lech nach eng Kéier leed doen!

(Hilarité)

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur.*- Komme mer dann zum Thema zréck.

Als schlëmm erweist sech d'Tatsaach, dass dës POPen duerch Luftbeweegunge wäit vun hire Quellen transportéiert ginn an iwwer wäit Fläche fortgeféiert kënnen ginn. Dobäi - well se keng Grenze kennen - kënnen POPen a Regiounen fonnt ginn, wou se weder produzéiert ginn nach gebraucht kënnen ginn. Dat heescht, mir kënnen Mënsche belasschten, déi ni an hirem Liewe mat POPen eppes um Hutt haben, an aus dësem Grond stelle si eng grouss Gefor fir de Mënsch a seng Ëmwelt duer.

Déi international Communautéit huet scho méi wéi een Appel lanciert, fir dass déi néideg Mesurë geholl ginn, fir engersäits d'Produktioun an anerersäits de Gebrauch vun de POPen an déi doraus resultéierend Offäll a Geforen anzeschränke respektiv souguer ganz ze stoppen. Ech rappeliieren hei just nëmmen zwee Traitéen, dat ass de Protokoll vun Aarhus an d'Konventioun vu Stockholm.

► **Une voix.**- Vum alen Huss!

(Hilarité)

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur.*- Do ass ganz kloer...

(Hilarité)

Et ass ëmmer schlecht, wann een hei muss referéieren, wann do gestéiert gëtt. Dat ass net gutt.

► **M. le Président.**- Här Oberweis, loosst lech net aus der Rou bréngen!

(Interruption)

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur.*- A mengem Alter ass dat bal net méi méiglech!

(Hilarité et interruptions)

Wann ech elo vu POPe schwätzen, gëtt et ganz aneschtens hei.

Also, ech hunn hei gesot gehat, mir hunn Traitéen, déi dorop hiweisen, dass mer eis sollen dermat beschäftigen, dass mer déi geféierlech chemesch Substanzen aus dem Marché sollen erauskréien. Do wëllt Europa, d'Unioun e Virreider ginn.

Da wëll ech zum Schluss komme vu menger Ried hei. Mat dësem kënnen mir -

wat ech gesot hunn - déi néideg Mesuren ergräfen, fir d'Produktioun, d'Vermaantung an d'Benotzung vun dese Substanzen ze eliminéieren. Dobäi geet dëst Règlement méi wäit wéi verschidden international Accorden. Well mer jo an Europa selwer sinn, kënnen mer jo och vläicht e bësse méi streng virgoen. Et gétt och kloer verlaangt, dass souwuel d'Produktioun wéi och de Gebrauch vun de POPe mussen agestallt ginn.

Ech wëll elo just hei hiweisen op e klengen Aspect, wéi ech déi Ried hei geschriwwen hunn. An den 80er Joren hu mer festgestallt, dass mer Hautkriibs géife kréien. Dunn ass sech gefrot ginn, wéisou dass da grad déi mat der wäisser Hautfaarf - dat si mir - méi ënnert deem Kriibs leide wéi déi mat der donkler Hautfaarf. Dunn ass festgestallt ginn, dass dat eben duerch d'Ozonschichtverdënnung géif kommen.

Wat ass du lancéiert ginn? Well mer Angscht virum Kriibs haten, hu mer ganz séier d'Montréal Konferenz ageruff a mir hunn am Joer '87 deemools verbueden, dass FCKWen agesat sollt ginn. Et misst een also och elo drop hindeiten a soen, wat deemools gelongen ass bei Montréal, fir d'FCKWen anzeschränken an anzedämmen, misst och passéieren hei mat de POPen.

An hei kann ee bal nëmme rappeléieren an hiweisen, dass mat REACH hautdësdaags, mat där Agence, déi mer zu Helsinki hunn, vläicht dann elo déi néideg Schrëtt kommen, dass mer an der Europäescher Unioun probéieren, iwwerall, wou et méiglech ass, d'Produktioun an de Gebrauch vun de POPen anzestellen.

► **Une voix.**- Et risquéiert awer, nach 20, 30 Joer ze daueren, bis et esou wäit ass!

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur*.- Ech mengen, dass Dir aus dësen Ausféierungen héiert, dass mir hei e wichtege Projet hunn, dee sech ganz speziell mat der Gesondheet ofgëtt an och mat der Biodiversitéitsprotektioun.

An erëm eng Kéier soen ech, ech géif lech bieden, dese Projet de loi unzehuelen. Den Accord vun der CSV bréngen ech hei mat eran a soe Merci fir d'Nolauschteren.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Rapporteur Marcel Oberweis. Als eenzege Riedner ass den Här Eugène Berger agedroen, deen och elo d'Wuert kritt. Här Berger, wann ech gelift.

Discussion générale

► **M. Eugène Berger** (DP).- Merci, Här President. Ech wëllt dem Rapporteur och Merci soe fir säi kuerze mä ganz ausféierleche Bericht. Mir leien och déi POPe ganz besonnesch um Häerz, och menger Fraktioun. Ech hat ënner anerem d'Eier, déi Konventioun vu Stockholm fir Lëtzebuerg ze ënnerschreiw, an dofir sinn ech och interesséiert drun, wéi de Suivi dann duerno geschitt ass.

Ech wëllt eigentlech nëmmen eng kuerz Fro stellen um den delegéierte Minister. Dat ass dat, wéi de Moment d'Situatioun zu Lëtzebuerg ass mat de POPen. Si mir eigentlech hei zu Lëtzebuerg POPe-fräi oder gëtt et hei och nach Plazen, oder respektiv Problemer an deem Beräich?

Merci.

(Interruptions)

► **M. le Président.**- Merci dem Här Eugène Berger. Et kritt direkt d'Wuert den delegierten Nohaltegekeetsminister, fir Stellung ze huelen an dem Här Berger op seng Fro ze äntweren.

► **M. Marco Schank**, *Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures*.- Jo, Här President. Merci dem Rapporteur och vu menger Säit. Just vläicht, fir kuerz e Wuert ze soen zu Lëtzebuerg. Ech mengen, dass ganz vill Positives geschitt ass doduerch, dass beispillsweis iergendwann d'Sinteranlage stëllgeluecht ginn, dass an der Stolindustrie respektiv bei den Héichiewen, déi do duerch Elektrohéichiewen ersat gi sinn, ganz vill passéiert ass duerch Ofgasbehandlungsanlagen.

Bei der Müllverbrennung beispillsweis: Elo huet d'SIDOR e modernen Uewe mat och enger exzellenter, performanter Ofgasbehandlung, sou dass mer kënnen soen, wa mer beispillsweis d'Dioxinen an d'Furane kucken, dass mer, wa mer d'Joren 1992, 1994 vis-à-vis vun 2007, 2008 vergläichen, dann hu mer eng Reduzéierung ëm de Faktor 4, wat also, wéi gesot, déi dote Belaaschtung, wat ee Bestanddeel ass vun de POPen, ubelaangt.

Dann, fir vläicht nach eng oder zwou Zuelen ze soen: Am Kader vun de POPen hu mer och de Problem bei der Verbrennung vun Holz a Mazout, wat ech virdru scho kuerz gesot hunn, wou mer mussen aktiv ginn. Ech hu gesot, dass mer un enger Reglementéierung schaffen. Mä besonnesch bei der Verbrennung vun Holz ginn och PAKe fräi, also polyzyklesch aromatesch Kuelewaasserstoffer, an do kënnt - fir lech de Verglach ze maachen - zu Lëtzebuerg déi gréisst Belaaschtung vun den Heizungsanlagen, also Mazout, Holz an eventuell anerer, 66% ëmmerhin, während bei de Stolverker, Elektrostolverker nëmmen 11% kommen. Dat ass anescht bei den Dioxinen a Furanen, wou dee gréissten Deel, 53%, vun den Elektrostolverker kënnt, an de Verkéier nëmme 6% beispillsweis ausmécht.

Gutt, dat gesot, wollt ech Merci soen, och der Kommissioun nach eemol, an ech hoffen, dass dee Projet eng breet Zoustëmmung hei an der Chamber fënnit.

► **M. le Président.**- Sou, Merci dem Här delegierten Nohaltegekeetsminister. Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration.

► **M. Ben Fayot** (LSAP).- Mäin Apparat ass net..., do ass ee Problem!

► **M. le Président.**- Mir notéieren den Här Fayot.

► **M. Ben Fayot** (LSAP).- Jo, wann Der wëllt esou léif sinn, Merci.

► **M. le Président.**- De Vote ass ofgeschloss.

A fir d'Drëtt haut de Mëtteg hu mer ee Projet, den 6224, dee mat der Unanimitéit vun alle Votanten ugeholl ginn ass, nämlech mat 57 Jo-Stëmmen.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 6224 est adopté à l'unanimité des 58 votants.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert (par M. Marcel Oberweis), Ali Kaes, Marc Lies (par Mme Christine Doerner), Mme Martine Mergen (par M. Félix Eischen), MM. Paul-Henri Meyers (par Mme Marie-Josée Frank), Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Lucien Thiel, Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Lucien Thiel), Raymond Weydert et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz;

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen (par M. Carlo Wagner), Paul Helming (par M. Xavier Bettel), Claude Meisch (par M. Eugène Berger), Mme Lydie Polfer (par Mme Anne Brasseur) et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Henri Kox), François Bausch (par M. Camille Gira), Félix Braz (par M. Jean Huss), Camille Gira, Jean Huss et Henri Kox;

MM. Jean Colombara, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser;

M. André Hoffmann.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Da komme mer elo effektiv zum leschte Punkt vun eiseem Ordre du jour, nämlech de Projet de loi 6235, eng Konventioun mat Moldawien iwwert d'Sécurité sociale. Hei ass d'Riedezäit nom Basismodell festgeluecht. Et huet sech bis elo just agedroen den Här Wagner. D'Wuert huet elo d'Rapportrice vum Projet de loi, déi honorabel Madame Claudia Dall'Agnol. Madame Dall'Agnol, Dir hutt d'Wuert.

12. 6235 - Projet de loi portant approbation de la Convention entre le Grand-Duché de Luxembourg et la République de Moldavie en matière de sécurité sociale, signée à Luxembourg, le 14 juin 2010

Rapport de la Commission de la Santé et de la Sécurité sociale

► **Mme Claudia Dall'Agnol** (LSAP), *rapporteuse*.- Merci, Här President. Wéi vill Zäit hunn ech dann, et ass jo nach fréi am Owend?

► **M. le Président.**- Dir hutt zéng Minutten, Madame Dall'Agnol.

► **Mme Claudia Dall'Agnol** (LSAP), *rapporteuse*.- Ech hunn de Kollege versprach, mech kuerzefaassen.

► **Une voix.**- Elo sinn et der nach néng.

► **Mme Claudia Dall'Agnol** (LSAP), *rapporteuse*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir kéimen also elo, wéi de President et ugekënnegt huet, zum Projet de convention an der Matière vun der Sécurité sociale mat der Republik Moldawien.

Dese Projet, dee gouf vun eiseem Ausseminister, dem Här Jean Asselborn, den 23. Dezember d'lescht Joer déposiert. De Statsrot, deen huet säin Avis den 22. Mäerz dëst Joer ginn. An der Réunioun vum 10. Februar huet d'Gesondheits- a Sécurité-sociale-s-Kommissioun mech als Rapportrice vum Projet bestëmmt. Mir hunn den Avis vum Statsrot an der Réunioun vum 24. Mäerz gekuckt an dunn an eiser Sitzung vum 31. Mäerz de Rapport zum Projet de loi unanime ugeholl.

Wat ass elo awer den Objet vun dësem Projet de loi, deen, wéi gesot, eng Konventioun ass an der Matière vun der Sécurité sociale, déi Lëtzebuerg mat der Republik Moldawien ofschléisst? Ma dës Konventioun, déi garantéiert all d'Rechter an der Matière vun der sozialer Sécherheet fir all Persounen, déi souwuel successiv wéi alternativ engem oder deem anere Regime vun deenen zwee Staten ënnerleien.

E suivéiert am Generellen eigentlech déi Konventiounen, déi mer ëmmer maachen, bilateral Konventiounen, déi ofgeschloss ginn tëschent Lëtzebuerg an deenen eenzelne Staten also. D'Applikatiounen dovun ginn op déi eenzel Beräicher vun der Sécurité sociale an. Et sinn dat d'Assurance pension de vieillesse, d'invalidité et de survie. D'Prestations familiales, déi si koordinéiert op Base vum Critère de résidence. Ausgeschloss dovunner ass de Volet vun der Assistance sociale, awer och d'Prestatiounen vun de Victimes de guerre. Betrifft dovun sinn all Leit mat kenger Distinction vun hirer Nationalitéit, a si begräift sech op d'Persounen selwer souwéi och op hir Familljen an hir Survivanten.

E puer weider Infoen zur Konventioun sinn déi, dass d'Gens de mer, d'Séileit also, där Législatioun ënnerleien, wou se wunnen. Dës Optioun hate mer och schonns an der Konventioun geholl, déi mer mat Indien respektiv och mat Argentinien ofgeschloss hunn.

D'Fonctionnieren an assimiléiert Personal sinn där Législatioun ënnerworfen, mat där se e Kontrakt hunn, dat heescht, aus deem Land, wou hir Administratioun hierkënnt, déi se beschäftegt.

Wat elo den Détachement ubelaangt, sou gesäit d'Konventioun an hirem Artikel 9 vir, dass während zweielef Méint den Travailleur där Législatioun ënnerläit, wou en normalerweise drënnerfält, an dass dës Period nach eemol maximal zweielef Méint kéint verlängert ginn, wann en Accord do ass tëschent deenen zwee betraffene Länner.

Eng aner Derogatioun, déi betrëfft d'Salarié vun Transportgesellschaften, déi bleiwen och där Législatioun ënnerworfen, wou d'Gesellschaft hire Siège huet.

Nach e puer Infoen zu deem Land, mat deem mer dës Konventioun ofschléissen: Moldawien huet laut der leschter offizieller Volkszählung vun 2008 ronn 3,3 Milliounen Äwunner. Et war bis zu senger Onofhängegkeet de 27. August 1991 Deel vun der Sowjetunioun, an Haaptstad war deemools an ass och nach haut Chisinau.

D'Amtssprooch ass Rumänesch, och wa Russesch an Ukrainesch natierlech wäit verbreet bleiwen, well ëmmerhin hunn nach ëmmer bal 27% vun der Bevëlkerung och nach haut russesch oder ukrainesch Originen.

Zënter der Onofhängegkeet, also zënter Mëtt 1991, sinn och verstärkt Moldawier an Europa ausgewandert, deemno also och op Lëtzebuerg. Dir gesitt also, dass dës Konventioun sénnvoll ass, an dofir zrëck zum Projet de loi, wou de Statsrot säin Avis ginn huet, an zwar unanime. En hat also keng Objektionen oder Remarquen zu dësem Projet de loi ze maachen.

D'Konventioun (veuillez lire: Kommissioun) huet dann dunn deen Avis gekuckt, huet och iwwert de schrëftleche Rapport diskutéiert an dësen unanime akzeptéiert, an ech géif dann och d'Plénière bieden, dese Projet de loi ze stëmmen. D'LSAP gëtt op alle Fall hir Zoustëmmung zu dësem Projet de loi.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren, oder fir et an der Sprooch vu Moldawien ze soen: Vă mulțumesc pentru atenție!

► **M. le Président.**- Merci der Rapportrice, der Madame Dall'Agnol, déi esou komplett war, dass kee méi nach muss dozou schwätzen. Och d'Regierung wëllt näischt méi dozou soen, sou dass d'Diskussioun ofgeschloss ass a mir zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi kommen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

A fir d'Veiert de Mëtteg gëtt hei e Projet de loi, de Projet de loi 6235, à l'unanimité ugeholl mat 57 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden (par M. Marcel Oberweis), Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert (par Mme Nancy Arendt), Ali Kaes, Marc Lies (par Mme Christine Doerner), Mme Martine Mergen (par M. Félix Eischen), MM. Paul-Henri Meyers (par Mme Marie-Josée Frank), Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Lucien Thiel, Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Lucien Thiel), Raymond Weydert et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Roger Negri), Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz;

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen (par M. André Bauler), Claude Meisch (par M. Carlo Wagner), Mme Lydie Polfer (par Mme Anne Brasseur) et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Camille Gira), François Bausch (par M. Henri Kox), Félix Braz (par M. Jean Huss), Camille Gira, Jean Huss et Henri Kox;

MM. Jean Colombara, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser;

M. André Hoffmann.

Gëtt d'Chamber Dispense vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Domadder si mer um Enn vun eiser Sitzung ukomm. D'Chamber kënnt muer erëm um hallwer dräi zesummen.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 18.27 heures)